

...κίνημα

χωρίς μνήμη

1
Μάχη

είναι κίνημα

χωρίς προοπτική...

... η Πρωτομαγιά αποτελεί μια ξεχωριστή στιγμή του κοινωνικού και ταξικού πόλεμου, ενός πόλεμου που διεξάγεται χωρίς διακοπή αν και με αυξομειώσεις στην έντασή του, από την στιγμή που οι εξουσιαστικές σχέσεις και η ιδιοκτησία εισήλθαν στις ανθρώπινες κοινωνίες και θα συνεχίσει να διεξάγεται μέχρι η κοινωνία να αποτινάξει από πάνω της κάθε εξουσιαστικό δεσμό. Σαν τέτοια, δεν μπορεί παρά να συναντάει την μεθοδική προσπάθεια των κρατούντων και των μηχανισμών τους ώστε να διαστρεβλωθεί και να αποπολιτικοποιηθεί από κάθε ανατρεπτικό χαρακτηριστικό της.

Ιδιαίτερα σήμερα που η κυριαρχία εντείνει την επίθεση της, με πολεμικές επιχειρήσεις στην περιφέρεια της, με τον εκσυγχρονισμό του νομικού και κατασταλτικού οπλοστασίου της στοχεύοντας στην καταστολή του εσωτερικού εκθροού, με τις εκατοντάδες δολοφονίες μεταναστών στα σύνορα αλλά και στο εσωτερικό της με τη δημιουργία στρατοπέδων συγκέντρωσης για τον αποτελεσματικότερο έλεγχό τους και με την συνεχή αλλαγή των εργασιακών όρων εις βάρος των προλεταρίων, ο αγώνας των εργατών του Σικάγο είναι πιο επίκαιρος από ποτέ ...

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑΣ : Σικάγο 1886

Το σοσιαλιστικό κίνημα στην Αμερική κατά τα τέλη της δεκαετίας του 1870 αντικατόπτριζε το σχίσμα της Πρώτης Διεθνούς - οι φράξεις που δημιουργήθηκαν αφορούσαν θέματα τακτικής και μεθολογίας. Έτσι οι εκπρόσωποι των επαναστατικών ομάδων από 26 πόλεις μαζεύτηκαν στο Πίτορπουρκ για να αναδιοργανώσουν τη **Διεθνή Ένωση Εργατών** στην οποία υπήρχε η τάση του Γ.Μπόστ δηλαδή ατομικιστική αναρχική τακτική και η τάση των **Α.Πάρσονς, Ω.Σπάιζ** που έμεινε γνωστή ως «Ιδέα του Σικάγο». Επηρεασμένοι από αυτό οι καπνεργάτες του Σικάγο καλούν τα συνδικάτα το 1884 να αποχωρήσουν από τη συντηρητική Συνασπισμένη Επαγγελματική και Εργατική Συνέλευση και να οργανώσουν ένα **Κεντρικό Εργατικό Συνδικάτο**, στο οποίο μετά από λίγο συμμετείχαν τα περισσότερα και

μεγαλύτερα συνδικάτα και το οποίο διατήρησε την επαφή του με την Διεθνή και προσχώρησε στις διαδικασίες συμμετέχοντας σε μαζικές συνελεύσεις.

Στο Σικάγο, την πρωτοβουλία για το οκτάωρο ανέλαβε ο Σύνδεσμος για την καθιέρωση του Οκτάωρου, το Σοσιαλιστικό Εργατικό Κόμμα και οι Ιππότες Της Εργασίας - παρόλο που το

Κεντρικό Εργατικό Συνδικάτο συνεργάστηκε ενεργητικά. Η απεργία ξεκίνησε με φοβερή ορμητικότητα και με τεράστιες ελπίδες επιτυχίας. Γύρω στους **40.000 εργάτες** κατέβηκαν σε απεργία την 1^η Μαΐου 1886 όπως είχε κανονιστεί και έφτασαν να απεργούν **65.000 εργάτες μέσα σε δύο ή τρεις ημέρες**. Αλλά κι αυτός ο αριθμός δεν αντιπροσώπευε ολόκληρο το δυναμικό της πόλης : χωρίς να γίνει απεργία ικανοποιήθηκε το αίτημα για μείωση της εργάσιμης ημέρας περισσότερων των 45.000 εργατών.

Attention Workingmen!

MASS-MEETING

TO-NIGHT, at 7.30 o'clock,

HAYMARKET, Randolph St., Bet. Desplaines and Halsted.

Good Speakers will be present to denounce the latest atrocious act of the police the shooting of our fellow-workmen yesterday afternoon.

Workingmen Arm Yourselves and Appear in Full Force!

THE EXECUTIVE COMMITTEE.

Achtung, Arbeiter!

Massen-Versammlung

Heute Abend, 7 1/2 Uhr, auf dem

Heumarkt, Randolph-Strasse, zwischen

Desplaines- u. Halsted-Str.

Die gute Rede werden des neuesten Schrecken der Polizei, indem sie gestern Nachmittag unsere Arbeiter erschoss, geübt.

Arbeiter, bewaffnet Euch und erscheint massenhaft!

Das Executive-Comite.

Επιπλέον, απεργούσαν ήδη χιλιάδες εργάτες στο Λεϊκ Σωρ, στο Γουόμπας, στο Μιλγουόκι, στο Σαιν Πώλ και σε διάφορους σταθμούς μεταφορών οι απεργοί διαμαρτύρονταν για την πρόσληψη εργατών που δεν άνηκαν στο συνδικάτο. Αντιμετωπίζοντας ένα τέτοιο μαζικό κίνημα ο αρχηγός της αστυνομίας Έμπερσοντ κατάλαβε ότι η κατάσταση είναι δύσκολη και ζήτησε να βρίσκεται σε επιφυλακή, το Σάββατο 1^η Μαΐου ολόκληρη η δύναμη της αστυνομίας και των χαφιέδων του Πίκερτον – δύναμη που ενισχύθηκε από ιδιωτικούς μπασκίνες, μισθωμένους πρώτα

από την Εταιρία Σιδηροδρόμων καθώς και με ειδικούς χαφιέδες.

Παρόλες όμως τις πολεμικές προετοιμασίες, το Σάββατο κύλησε ειρηνικά. Έγιναν πορείες και μαζικές συγκεντρώσεις και ακούστηκαν λόγοι στα πολωνικά, τα αγγλικά, και τη βοημική διάλεκτο. Αντιμέτωποι με μια απεργία που παρουσίαζε απρόβλεπτη δύναμη και διάθεση αλληλεγγύης, οι μεγάλοι βιομήχανοι συνασπίστηκαν για να τη συνθλίψουν. Στις 27 Απριλίου ιδρύεται ο Σύνδεσμος Βιομηχάνων Υποδηματοποιίας στον οποίο συμμετείχαν 60 βιομήχανοι και άλλοι 160 με γραπτή δήλωση. Παράλληλα τα χυτήρια σιδηρού, χαλκού, χάλυβα διακήρυτταν ότι θ' αντιστασσόνταν στο αίτημα για οκτάωρο. Το πρωί της Πρωτομαγιάς συνεδρίασαν οι εκπρόσωποι των πλανιστηρίων και το ίδιο βράδυ οι ζυλέμποροι. Παρόλα αυτά, η εξάπλωση της απεργίας ήταν τρομακτική. Οι οικοδομικές εργασίες παρέλυσαν, τα μεγάλα χυτήρια μετάλλων και οι

χρόνια είσαστε δυστυχισμένοι και υπάκουοι σκλάβοι. Γιατί; Για να ικανοποιήσετε την αδηφάγα φάρα, για να γεμίσετε τα χρηματοκιβώτια του κοπρίτη, κλεφτή αφέντη σας; Όταν τώρα του ζητάτε να σας ελαφρώσει λίγο το φορτίο σας, στέλνει τα λαγώνικα του για να σας πυροβολήσουν, να σας σκοτώσουν! Αν είσαστε άνδρες, αν είσαστε τεκνά των πατεράδων σας που έχυσαν το αίμα τους για μας απελευθερώσουν τότε θα σηκώσετε το ανάστημα σας, θα δείξετε τη δύναμη σας και θα καταστρέψετε εσείς το απαίσιο τέρας που θέλει να σας καταστρέψει. Στα όπλα, σας καλούμε στα όπλα!»

Τ' ΑΔΕΡΦΙΑ ΣΑΣ

Το πρωί της Τρίτης, 4 Μαΐου, ξημέρωσε με την αστυνομία να επιτίθεται ενάντια σε 3000 απεργούς. Οι επιθέσεις κατά των συγκεντρωμένων συνεχίστηκαν και το απόγευμα. Ο δήμαρχος Χάρισον έδωσε άδεια για μαζική συγκέντρωση εκείνη τη βράδια και ο κόσμος άρχισε να συγκεντρώνεται. Εμφανίστηκαν περίπου 3000 άτομα ανάμεσα τους και ο δήμαρχος σαν θεατής. Ο Σπάιζ μίλησε στους απεργούς από ένα αμάξι.

Ύστερα μίλησε ο Πάρσονς για το θέμα του οκτάωρου και στη συνέχεια ο Φήλντεν. Λίγο μετά τις 10 ο διευθυντής της αστυνομίας μπήκε επικεφαλής ενός αποσπάσματος 180 μπάτσων για να διαλύσουν όσους είχαν απομείνει στη συγκέντρωση. Οι μπάτσοι κρατήθηκαν σε κάποια απόσταση από το αμάξι των ομιλητών και ένας λοχαγός Γουόρντ διέταξε το πλήθος να διαλυθεί. Ο Φήλντεν απάντησε ότι η συγκέντρωση ήταν ειρηνική. Καθώς ο Γουόρντ στράφηκε για να δώσει διαταγή στους άντρες τους μια βόμβα έπεσε εκεί που στέκονταν οι μπάτσοι και τραυμάτισε 66 από τους οποίους 7 πέθαναν αργότερα. Η αστυνομία άρχισε να πυροβολεί υστερικά σκοτώνοντας αρκετούς και τραυματίζοντας 200. Μέχρι και σήμερα δεν έχει εξακριβωθεί ποιος έριξε τη βόμβα.

Οι εφημερίδες του Σικάγο αλλά και όχι μόνο άρχισαν να σπέρνουν τον πανικό. Απαίτησαν την εκτέλεση όλων των ανατρεπτικών στοιχείων. Έτσι η αστυνομία συνέλαβε τους κυριότερους αναρχικούς της πόλης – τους **Σπάιζ, Φήλντεν, Στσουώμπ, Φίσερ, Τζωρτζ Ένγκελ, Λούις Κινγκ, Όσκαρ Νιμπ** και τους 25 τυπογράφους της «Εργατικής Εφημερίδας». Ο μόνος που διέφυγε ήταν ο **Πάρσονς**. Όταν ανακοινώθηκε ο θάνατος του μπάτσου Μ.Ντήγκαν οι εφημερίδες απαίτησαν βιαστικές δικές στο κακουργιοδικείο. Λίγα χρόνια αργότερα ο αρχηγός της αστυνομίας

παραδέχτηκε ότι πρωταρχικός στόχος ήταν να κατευνάσει τα πνεύματα. Μετά την διάλυση των αναρχικών ομάδων η αστυνομία άρχισε εφόδους παντού. Στις αίθουσες, στα τυπογραφεία συνελάμβαναν και φυλάκιζαν οποιονδήποτε είχε σχέση με το ριζοσπαστικό κίνημα. Κάθε εύρημα της αστυνομίας διατυμπανίζονταν από τις εφημερίδες. Το κατάλληλο κλίμα για τη δική είχε φτιαχτεί.

Όταν συνεδρίασε το κακουργιοδικείο κατηγορήσε τους 8 συλληφθέντες για την δολοφονία του Μ.Τζ.Ντήγκαν στις 4 Μαΐου. Η δική ορίστηκε στις 21 Ιουνίου. Η δική άρχισε ενώ η αστυνομία έκανε συγκλονιστικές αποκάλυψεις, οι εφημερίδες αράδιαζαν ιστορίες και το κοινό απαιτούσε την εκτέλεση των κατηγορούμενων.

Στην αρχή της προανάκρισης, ο Πάρος βάδισε μέσα στο δικαστήριο για να δικαστεί με τους συντρόφους του. Από εκείνη τη στιγμή δυο γεγονότα απέδειξαν ότι η δική δεν ήταν ούτε κατά προσέγγιση δίκαιη. Πρώτον, ο δικαστής Κάρυ ανάγκασε και τους οχτώ να δικαστούν μαζί αυξάνοντας τον κίνδυνο παραδοχής όλων των ειδών αποδεικτικών στοιχείων.

Δεύτερον, οι ένορκοι δεν διαλέχτηκαν με τον συνηθισμένο τρόπο τυχαίας κλήρωσης αλλά αντίθετα από ένα κλητήρα διορισμένο από τον πολιτειακό εισαγγελέα.

Με την εξέλιξη της δίκης, οι κατηγορούμενοι έφτασαν να δικάζονται για τις ιδέες τους, παρόλο που δεν επέτρεψαν στην υπεράσπιση να παρουσιάσει μαρτυρίες σχετικά με τον αναρχισμό. Η συνοπτική διαδικασία μπροστά στους ένορκους άρχισε στις 14 Αυγούστου. Έληξε με την αγόρευση του πολιτειακού εισαγγελέα Γκρίνελ:

«Δικάζεται ο Νόμος. Δικάζεται η Αναρχία. Οι άνθρωποι αυτοί διαλέχτηκαν από τους ένορκους και θεωρήθηκαν ένοχοι γιατί ήταν ηγέτες. Δεν είναι περισσότεροι ένοχοι απ' ότι χιλιάδες που τους ακολούθησαν. Κύριοι ένορκοι, καταδικάστε τους, κάντε τους παράδειγμα, κρεμαστέ τους και θα σώσετε τους θεσμούς μας, την κοινωνία μας». Όπως είχε προβλεφθεί οι ένορκοι τους χαρακτήρισαν ενόχους και επέβαλαν την ποινή του απαγχονισμού στους επτά κατηγορούμενους, ενώ στον Όσκαρ Νημπ επέβαλαν φυλάκιση 15 χρόνων. Η έφεση απορρίφθηκε και οι καταδικασμένοι κλήθηκαν να απολογηθούν.

Ύστερα από μεγάλη ανάλυση ο Σπάιζ είπε: «Λοιπόν αυτές είναι οι ιδέες μου. Αποτελούν μέρος του εαυτού μου, δεν μπορώ να τις αποχωριστώ και δεν θα το έκανα ακόμα και αν μπορούσα. Κι αν

νομίζετε ότι μπορείτε να τις συντριψετε αυτές κερδίζοντας έδαφος κάθε μέρα και περισσότερο, αν νομίζετε ότι μπορείτε να τις στείλετε στην κρεμάλα – αν επιβάλετε άλλη μια φορά την θανατική ποινή σε άτομα που τόλμησαν να πουν την αλήθεια – και σας προκαλώ να μας αποδείξετε σε ποιο σημείο είπαμε ψέματα – σας λέω ότι ο θάνατος είναι η ποινή γιατί διακηρύχτηκε η αλήθεια, τότε θα πληρώσω το ακριβό τίμημα με περηφάνια και τόλμη! Φωνάξτε το δήμιο σας!»

Ο **Τζωρτζ Ένγκελ** είπε: «Μισώ και πολεμάω όχι τον καπιταλιστή σαν άτομο, αλλά το σύστημα που του δίνει τα προνομία του. Η μεγαλύτερη μου επιθυμία θα ήταν να μπορέσουν να αναγνωρίσουν οι εργάτες ποιοι είναι οι φίλοι τους και ποιοι οι εχθροί τους».

Και με το θάρρος που είχε δείξει κατά τη διάρκεια της δίκης, ο **Μινγκ** που ήταν 21 χρόνων, είπε: «Επαναλαμβάνω ότι είμαι εχθρός της τάξης που επικρατεί σήμερα και επαναλαμβάνω ότι θα την πολεμήσω όσο μπορώ ακόμα να ανασαίνω... Σας απεχθάνομαι! Απεχθάνομαι την τάξη σας, τους νόμους σας, την εξουσία σας που στηρίζεται στη βία. Κρεμαστέ με γι' αυτό!»

Η εκτέλεση της δίκης αναβλήθηκε αφού έβριθε σφαλμάτων νομικής φύσης, όμως το Σεπτέμβριο του 1877 το Ανώτατο Δικαστήριο την επικύρωσε. Όλες οι εργατικές οργανώσεις ζήτησαν χάρη εκτός από τους Ιππότες της Εργασίας. Τις τελευταίες μέρες οι Φήλντεν και Στσουώμπ έκαναν αίτηση για χάρη.

Οι υπόλοιποι απαίτησαν Ελευθέρια ή Θάνατο. Τελικά η ποινή των Φήλντεν και Στσουώμπ μετατράπηκε σε ισόβια. Ο Μινγκ απέφυγε το ικρίωμα πυροδοτώντας ένα τσιγάρο με δυναμίτη μέσα στο κελί του. Οι υπόλοιποι τέσσερις κρεμάστηκαν στις 11 Νοέμβριου 1887.

«Οι θηλιές στήθηκαν γρήγορα, οι κουκούλες κατέβηκαν. Τότε κάτω από τα καλύμματα ακούστηκαν τα εξής:

ΣΠΑΙΖ: Θα έρθει εποχή που η σιωπή του τάφου μας θα είναι πιο ισχυρή από τις φωνές που στραγγαλίζετε σήμερα.

ΕΝΓΚΕΛ και **ΦΙΣΕΡ:** Ζήτω η Αναρχία! Αυτή είναι η ευτυχέστερη στιγμή της ζωής μου!

ΠΑΡΣΟΝΣ: Ω, άνθρωποι της Αμερικής, θα μου δώσετε την άδεια να μιλήσω; Αφήστε με να μιλήσω Σερίφη Μαιητσον. Αφήστε να ακουστεί η φωνή του λαού, Ω!».

Ύστερα από χρόνια, μετά από αναθεώρηση της δίκης, οι Φήλντεν, Στουούμπ και Νήμπ απαλλάχτηκαν της κατηγορίας και απελευθερώθηκαν.

.....
το κείμενο αποτελεί αποσπασματική ανατύπωση από την μπροσούρα του Σ.Γιέλεν «**ΣΙΚΑΓΟ 1886 Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑΣ, Η ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΣΗ**» που εκδόθηκε από την ORA NIHIL τον Απρίλη 2001.

ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΟΥ 1936 ΚΑΙ Η ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

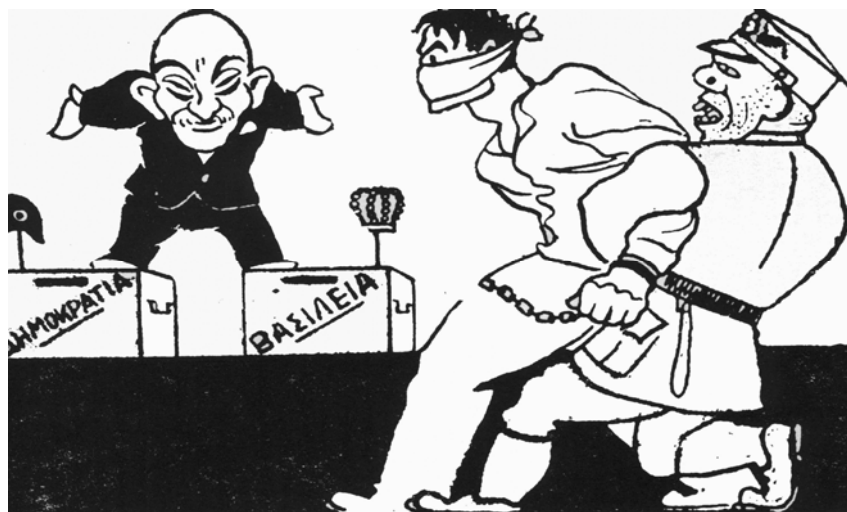
Οι συνθήκες και η πολιτική κατάσταση πριν τα γεγονότα του 1936

” Ζητούσαν κυρίως βελτίωση ημερομισθίων, οι δε αρμόδιες υπηρεσίες και κυρίως η επιθεώρηση εργασίας αναγνώρισαν από την αρχή ανεπιφύλακτα το λογικό και δίκαιο των αιτημάτων τους, έχοντας υπόψη ότι και το κόστος ζωής είχε ανέβει και οι βιομηχανίες πραγματοποιούσαν τεραστία κέρδη. Η κοινή γνώμη ήταν επίσης ευνοϊκή προς τα αιτήματα των απεργών και δικαιολογημένα άλλωστε, αφού υπήρχαν π.χ εργάτριες που έπαιρναν μεροκάματο 15 δρχ., από τις οποίες τις 6 δαπανούσαν στο Λεωφορείο για να ‘ρθουν απ’τη συνοικία τους (μιάμιση ώρα με τα ποδιά) και να γυρίσουν, ώστε τους έμεναν καθαρές 9 δρχ. την ημέρα, δηλαδή ούτε μια οκά ψωμί, ενώ οι βιομήχανοι, με τους διάφορους προστατευτικούς νόμους και την απαγόρευση καινούριων μηχανικών επιχειρήσεων, εθθαύριζαν...”

Το παραπάνω απόσπασμα όπως και ένας απολογισμός του πρώτου τρίμηνου του 1936 που αποκαλύπτει ότι έγιναν 444 συλλήψεις, 334 φυλακίσεις, 55 εξορίες, 175 τραυματισμοί, 89 βασανισμοί, 4 σκοτωμοί, 35 έρευνες, 474 κατασχέσεις δείχνει αρκετά καθαρά την κατάσταση στις αρχές του 1936. Από τη μια το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού εξαθλιωμένο τόσο από τα πολύ μικρά μεροκάματα που επαρκούσαν ίσα ίσα και όχι πάντα για την αγορά τροφής, όσο και από την ανύπαρκτη ασφάλιση και από την άλλη οι βιομήχανοι και οι έμποροι που θησαύριζαν χάρη και στη βοήθεια του κρατικού μηχανισμού που κρατούσε τους εργάτες/τριες κάτω από ένα καθεστώς τρομοκρατίας είτε με τις διώξεις εναντίον αυτών που τολμούσαν να σηκώσουν κεφάλι, είτε με τα μέτρα και τους νόμους που θέσπιζαν προς συμφέρον των βιομηχάνων.

Όσον αφορά το πολιτικό τοπίο, στις 26 Ιανουαρίου διεξάγονται εκλογές, στις οποίες ψηφίζουν 1,278,085 με έγκυρα 1,274,002. Τα αποτελέσματα έδωσαν 558,796 ψήφους στους βενιζελικούς και 141 έδρες και 602,940 ψήφους στους αντιβενιζελικούς και 143 έδρες.

Το ΚΚΕ έλαβε 73,411 και 15 έδρες. Αυτές είναι και οι τελευταίες εκλογές του μεσοπόλεμου, αφού σε λίγο ο Μεταξάς θα τις καταργήσει ως πολυτέλεια και θα αρχίσει τις διώξεις εναντίον του κομμουνιστικού κίνδυνου. Βλέποντας τα αποτελέσματα είναι ξεκάθαρο ότι καμία από τις δυο μεγάλες παρατάξεις δεν μπορούσε να σχηματίσει κυβέρνηση και έπρεπε ή να κυβερνήσουν μαζί ή να ανεχθεί η μια την κυβέρνηση της άλλης. Έτσι στις 13 Φεβρουάριου, ο βασιλιάς καλεί τους δυο αρχηγούς να σχηματίσουν κυβέρνηση, η οποία όμως δεν σχηματίζεται ποτέ αφού δεν υπήρξε συμφωνία των πολιτικών αρχηγών. Οι στρατιωτικοί διαμηνύουν στο βασιλιά ότι δεν θα δεχτούν κυβέρνηση από κομμουνιστές, αφού υπήρχε και η συμφωνία Σοφούλη – Σκλαβαινά, η οποία είχε γίνει γνωστή εκείνη την εποχή (μετά τις εκλογές τα δυο κόμματα είχαν αρχίσει συζητήσεις με το Παλλαϊκό Μέτωπο και ζητούσαν ψήφο ανοχής για να

Τσαλδάρης: ο λαός είναι ελεύθερος να επιλέξει

σχηματίσουν κυβέρνηση. Οι συζητήσεις με το Λαϊκό Κόμμα κράτησαν τρεις εβδομάδες και δεν κατέληξαν σε συμφωνία, όμως οι συζητήσεις με το Κόμμα Φιλελευθέρων κατέληξαν τελικά στο σύμφωνο Σοφούλη – Σκλαβαινά).

Σημαντικό γεγονός για τη μετέπειτα πορεία ήταν ο διορισμός του

Μεταξά ως υπουργού στρατού με σκοπό να βάλει τάξη στα του στρατού με εντολή του βασιλιά και με τη σύμφωνη γνώμη του Δεμερτζή, απόφαση που χαροποίησε μέχρι και τον Βενιζέλο που έγραψε στο Ρούφο ότι η χαρά του είναι μεγάλη που ο βασιλιάς απομακρύνει τους στρατιωτικούς.

Στις 6 Μαρτίου ο βασιλιάς αναθέτει κυβέρνηση στο Σοφούλη και στις 11 Μαρτίου προτείνει τον Δεμερτζή που ζητάει να μείνει ο Μεταξάς στο πόστο του και τελικά ορκίζεται στις 20 Μαρτίου. Εν τω μεταξύ, στις 18 πεθαίνει ο Βενιζέλος από εγκεφαλικό κλείνοντας έτσι και τυπικά ένα μεγάλο κεφάλαιο στα πολιτικά της χώρας, αφού η παράταξη του στάθηκε ανίκανη να συνεχίσει το έργο του.

Στις 13 Απριλίου πεθαίνει και ο Δεμερτζής και ο βασιλιάς ορκίζει πρωθυπουργό τον Μεταξά. Τα κόμματα μπροστά στο διαφαινόμενο κίνδυνο, κάνουν μια απέλπιδα προσπάθεια να παρουσιάσουν κοινή κυβέρνηση, όμως μια διαφωνία του Καφαντάρη τη ματαιώνει. Στις 22 Απριλίου, η βουλή αρχίζει πάλι τις διαδικασίες της σε τεταμένη ατμόσφαιρα λόγω της αποκάλυψης του συμφώνου Σοφούλη – Σκλαβιανά. Μετά από λίγες ημέρες αποκαλύφθηκε ότι και ο αντιπρόσωπος του Λαϊκού κόμματος έκανε διαπραγματεύσεις για τον ίδιο σκοπό. Η αντιβενιζελική παράταξη διασπάται, όμως ο Σοφούλης δεν επωφελείται της ευκαιρίας και δίνει ψήφο εμπιστοσύνης στον Μεταξά. Η βουλή συνεδριάζει για τελευταία φορά στις 30 Απριλίου και διακόπτεται με ψήφισμα από τις 1 Μαΐου έως και τις 30 Σεπτεμβρίου 1936. Εν τω μεταξύ, η κυβέρνηση θα είχε το δικαίωμα να εκδίδει νομοθετικά διατάγματα με τη σύμφωνη γνώμη 40 βουλευτών. Ακολουθούν τα απεργιακά γεγονότα που συντάραξαν όλη τη χώρα και στη συνέχεια η δικτατορία του Μεταξά...

Τα γεγονότα του 1936

Πριν περάσουμε στα γεγονότα της Πρωτομαγιάς της Θεσσαλονίκης, κρίνουμε σκόπιμο να αναφερθούμε και σε γεγονότα που έλαβαν χώρα πριν από αυτή και είχαν μεγάλη έκταση με ιδιαίτερα έντονα τα ανατρεπτικά χαρακτηριστικά τους, γεγονός που έφερνε σε δύσκολη θέση τους κρατούντες.

Κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, οι βασιλόφρονες κακοποιούν όλους τους αντίπαλους τους, αποφασισμένοι

να κερδίσουν τις εκλογές. Μετά τις εκλογές αρχίζουν οι συγκεντρώσεις και οι άγριες απεργίες.

Η πρώτη από αυτές πραγματοποιείται στον Πειραιά στις 7 Φεβρουάριου όπου 3500 εργάτες του ΟΛΠ συγκεντρώνονται έξω από τα γραφεία του οργανισμού για να διαμαρτυρηθούν γιατί ο ΟΛΠ αρνείται να εφαρμόσει τους νόμους για την ασφάλιση. Στις 18 Φεβρουάριου απεργούν όλοι οι αυτοκινητιστές, ιδιοκτήτες και εργαζόμενοι για την αύξηση της βενζίνης που εμποδίζει τα αυτοκίνητα και ευνοεί την ηλεκτρική εταιρία. Στις 19 κηρύσσεται 24ωρη απεργία στην Καβάλα με αφορμή τη διακοπή χορήγησης επιδομάτων από το Ταμείο Ασφάλισης Καπνεργατών. Στις 25 πάνω από 800 εργάτες των εταιριών βενζίνης «Σελλ», «Σάκονυ», «Σάκομπελ» και «Γκρεκοπετρόλ» κηρύσσουν 24ωρη απεργία, διαμαρτυρόμενοι για τη μη επίλυση των αιτημάτων τους. Στις 26 πάνω από 500 εργάτες της κλωστοϋφαντουργίας Καρελά συγκεντρώνονται στο εργατικό κέντρο και διαμαρτύρονται για την απόλυση τριών εργατών που είχαν πάνω από 10 χρόνια υπηρεσίας.

Στις 2 Μαρτίου αρχίζει απεργία των φοιτητών στην Αθήνα με αιτήματα την τρίτη εξεταστική, το σεβασμό στο φοιτητικό άσυλο, τα φοιτητικά συσσίτια και κάποια φοιτητικά ζητήματα. Καλούνται αρκετές συγκεντρώσεις στις οποίες ανταποκρίνεται αρκετός κόσμος. Η αστυνομία δεν ανέχεται καμία διαδήλωση και κυνηγάει τους φοιτητές. Αυτοί αμύνονται με πέτρες και ξυλά. Την επόμενη οι απεργίες εκτείνονται και στις Ανώτερες Σχολές, με τις συγκεντρώσεις να συνεχίζονται και τις συγκρούσεις να μαινόνται όλη την μέρα. Στις συγκρούσεις που έγιναν στην περιοχή των Εξαρχείων στις 4 Μαρτίου, η αστυνομία σκοτώνει τον φοιτητή Αλ.Σωτηριάδη. Στην κηδεία συγκεντρώνονται περίπου 3000 φοιτητές. Οι αστυνομικοί τους απαγορεύουν την είσοδο και οι φοιτητές απαντούν με πέτρες. Στις συγκρούσεις τραυματίζονται 30 φοιτητές. Αλληλέγγυοι με τους φοιτητές της Αθήνας κατεβαίνουν σε απεργία στις 5 του μηνός και οι φοιτητές της Θεσσαλονίκης. Στις 7 Μαρτίου, συγκρούονται επί πολλές ώρες με τη χωροφυλακή, έξω από το πανεπιστήμιο. Τους επιτίθεται η χωροφυλακή πυροβολώντας. Τραυματίζονται 12 φοιτητές και 9 χωροφύλακες. Η απεργία λήγει στις 26 Μαρτίου, μετά από 19 μέρες με αγρία κυνηγητά, συλλήψεις και συμπλοκές. **Το γεγονός που συγκλόνισε όμως την τότε κοινωνία, ήταν ένα απίστευτο κύμα αλληλεγγύης που ξεκίνησε με τις απεργίες των μαθητών γυμνάσιων της Αθηνάς και του Πειραιά και τις επόμενες μέρες και των περισσότερων από τις επαρχιακές πόλεις, σε ένδειξη αλληλεγγύης**

στους φοιτητές της Θεσσαλονίκης αλλά και σε συνδυασμό με δικά τους αιτήματα. Το γεγονός είναι κάτι πρωτοφανές ακόμα και για τα σημερινά δεδομένα και παίρνει μεγαλύτερες διαστάσεις όταν στις 12 Μαρτίου αρχίζουν απεργίες και ορισμένα δημοτικά. Η κοινωνική δυσaráσκεια είναι πλέον διάχυτη...

Στις 9 Μαρτίου κηρύσσουν 24ωρη απεργία στην Κέρκυρα οι τροχιοδρομικοί επειδή δεν λύθηκαν τα αιτήματα τους και πετροβολούν οχήματα με απεργοσπάστες. Στις 24 Μαρτίου, 2000 εργάτες στον Πειραιά κατέρχονται σε απεργία με αιτήματα όπως κατοχύρωση του νόμου της τόγκας, συνδικαλιστικές ελευθερίες, επίδομα ανεργίας κ.α. Στις 25 απεργούν οι φορτοεκφορτωτές όλων των σωματείων. Συμμετέχουν οι αμαξοπάλληλοι και οι παραγωγείς. Οι απεργοί κατευθύνονται στην περιοχή του σιλό και των μύλων για να εμποδίσουν τους απεργοσπάστες και συγκρούονται με την αστυνομία. Την επόμενη πραγματοποιείται σύσκεψη όλων των σωματείων στο εργατικό κέντρο, όπου όλοι τάσσονται με το πλευρό των απεργών. Απεργία κηρύσσουν και οι εργάτριες της μεταξουργίας Χριστοδούλου. Σημαντικό γεγονός αποτελεί το πρώτο Παγκαπνεργατικό συνέδριο που λαμβάνει χώρα στις 5 Απριλίου στη Θεσσαλονίκη, με κύριο ζήτημα το ταμείο ασφάλισης καπνεργατών.

Στις 13 Απριλίου πεθαίνει ο πρωθυπουργός Δεμερτζής και αναλαμβάνει ο Μεταξάς. Στις 14 ανακοινώνεται ότι θα κλείσει το εργοστάσιο Οίνων και Οινοπνευμάτων στην Καλαμάτα και 500 εργάτες θα μείνουν άνεργοι. Γίνεται σύσκεψη στο εργατικό κέντρο, όπου αποφασίζεται το εργοστάσιο να περιφρουρείται από εργάτες. Ο στρατός περικυκλώνει το εργοστάσιο και απαγορεύει στους εργάτες να το πλησιάσουν. Σε ένδειξη αλληλεγγύης απεργούν οι εργάτες της ίδιας εταιρίας σε Πάτρα, Πύργο, Ελευσίνα και κηρύσσειται πανεργατική απεργία στην Καλαμάτα. Οι απεργίες κλιμακώνονται και ο στρατός στήνει πολυβόλα έξω από εργοστάσια και οπίτια. Οι απεργοί συγκεντρώνονται στο εργατικό κέντρο όπου επιτίθεται η αστυνομία και οι εργάτες στην προσπάθεια να διαφύγουν ποδοπατώνται. Τα μαγαζιά κλείνουν και η απεργία αναστέλλεται για μερικές μέρες μέχρι να έρθει απάντηση από την Αθηνά. Τελικά, οι εργαζόμενοι αποζημιώνονται στις 15/5/36.

Στις 27 Απριλίου, άνεργοι στο Ηράκλειο επιτίθενται εναντίον αμαξάς που κουβαλούσε ψωμί και λεηλατούν 500 οκάδες. Όταν τους συνέλαβαν ομολόγησαν ότι πείναγαν. Το τελευταίο συμβάν πριν τα γεγονότα της Πρωτομαγιάς ήταν ο θάνατος του αγρότη Ψυχάρη, όταν η χωροφυλακή της περιφέρειας Πύλου επιτέθη στο χωριό Πήγασος

για να συλλάβει προκαταβολικά ανθρώπους που θα μπορούσαν να κινηθούν για τα ζητήματα της σταφίδας.

Θεσσαλονίκη 1936

Τα γεγονότα της Θεσσαλονίκης άρχισαν στις 29 Απριλίου. Το πρώτο από αυτά ήταν η απεργία των καπνεργατών επειδή οι εργοδότες αρνούνταν να λύσουν τα προβλήματα. Οι απεργοί τοποθετούν φρουρές έξω από τα μαγαζιά για να εμποδίσουν τους απεργοσπάστες και συγκεντρώνονται στον κινηματογράφο «Πάνθεον» περίπου 20.000 εργάτες και εργάτριες, όπου μετά από συνέλευση παραδίδουν υπόμνημα στο Διοικητήριο. Ο στρατός έλαβε αμέσως έκτακτα μέτρα.

Την παραμονή της Πρωτομαγιάς, στρατός και χωροφυλακή αρχίζουν τις περιπολίες. Από νωρίς το πρωί της Πρωτομαγιάς έχουν συγκεντρωθεί δυνάμεις στρατού και χωροφυλακής σε δυο άκρα της πόλης, το άλσος Μπεχτινάρ και το Σείχ Σού, όπου και αρχίζει να μαζεύεται ο κόσμος. Πραγματοποιούνται εκδηλώσεις με την παρουσία 20000 ατόμων και στη συνέχεια διαλύονται ήσυχα. Οι απεργίες όμως επεκτείνονται και σε άλλους κλάδους...

Στις 2 Μαΐου ο γνωστός εργατοδιώκτης και διοικητής της χωροφυλακής Ντάκος διώχνει τις απεργιακές φρουρές από τα καπνομάγαζα. Σε απάντηση στις 4 Μαΐου γίνεται πορεία 5000 ατόμων, οι οποίοι διαδηλώνουν προς το τηλεγραφείο με σκοπό να στείλουν τηλεγράφημα στην κυβέρνηση. Στο δρόμο ενώνονται με άλλους εργάτες και φτάνουν τους 10.000, ενώ πολλά μαγαζιά κλείνουν σε ένδειξη αλληλεγγύης.

Στις 3 Μαΐου, απεργεί περίπου το 40 – 50% των εργαζόμενων της Θεσσαλονίκης, με κυριότερους κλάδους αυτούς της κλωστοϋφαντουργίας και του καπνού και με κυριότερα αιτήματα τη βελτίωση των ημερομίσθιων και των συνθηκών δουλειάς. Παράλληλα στην υπόλοιπη Ελλάδα αρχίζουν άγριες απεργίες που καταλήγουν σε συγκρούσεις με την αστυνομία και την χωροφυλακή όπως στο Βόλο, την Κομοτηνή, τις Σέρρες, την Ελευθερούπολη, την Καβάλα με 10.000 κόσμο, το Αγρίνιο, την Καλαμάτα, την Ξάνθη και την Ελευσίνα. **Οι απεργοί σε όλη την Ελλάδα υπολογίζονται πάνω από 50.000.**

Στις 4 Μαΐου, απεργούν οι εργάτες των εργοστάσιων ηλεκτρισμού και οι τροchioδρομικοί. Η εταιρία ηλεκτρισμού εμφανίζεται αδιάλλακτη και έτσι οι απεργίες επεκτείνονται σε όλη την πόλη. Σχεδόν όλα τα σωματεία προχωρούν σε απεργίες και αρχίζουν και σποραδικές συγκρούσεις με τις δυνάμεις καταστολής στις περιοχές του σταθμού, την πλατειά Βαρδάρη, την Εγνατίας έως και τη Βενιζέλου. Σειρά στις απεργίες παίρνουν οι εργάτες σιδηροβιομηχανίας και υφαντουργίας, ενώ στις 5 απεργούν οι τσαγκαράδες ως ένδειξη αλληλεγγύης στους καπνεργάτες. Η απεργία επεκτείνεται και στα μικρά εργοστάσια ενώ ξεκινούν απεργία και οι φοιτητές υπέρ των εργαζόμενων. Πραγματοποιείται πορεία των φυματικών όπου συγκρούονται με την αστυνομία, ενώ οι τσαγκαράδες συγκρούονται με τους τριεπιλίτες φασίστες που ενισχύουν την αστυνομία.

Στις 6 του μηνός, η απεργία συνεχίζεται σε όλα τα μέτωπα και στις 8, η ΓΣΕΕ και η ενωτική ΓΣΕΕ με κοινή ανακοίνωση τους καλούν τους εργάτες να συνεχίσουν τον αγώνα τους και αναλαμβάνουν να διεξάγουν από κοινού διαπραγματεύσεις με τον Υφυπουργό εθνικής οικονομίας. Το ίδιο βράδυ, το υπουργείο απαντά. Οι συνομοσπονδίες ζητάνε την γνώμη των εργατών και απορρίπτουν τις προτάσεις. **Την 8η Μαΐου, η απεργία είναι καθολική στη Θεσσαλονίκη.** Στις καπναποθήκες, οι έμποροι προσλαμβάνουν απεργοσπάστες χωρίς βιβλιάρια με την προστασία της αστυνομίας. Οι απεργοί συγκρούονται με την αστυνομία και απευθύνονται στο ταμείο ασφάλισης καπνεργατών και ζητάνε να στείλουν επιθεωρητές. Ο Ντάκος αρνείται, όμως ο γενικός διοικητής μπροστά στην πίεση αφήνει τους ελεγκτές, οι οποίοι όμως είχαν εντολή να μην βρουν τίποτα. Η απάτη μαθεύτηκε και τα πνεύματα οξύνθηκαν ακόμη περισσότερο...

Οργανώνεται πορεία των καπνεργατών που στο δρόμο ενώνονται με τους υφαντουργούς και την αστυνομία να την καταστέλλει με πρωτοφανή αγριότητα. Από τις 11 το βράδυ, αλληλέγγυοι με τους υπολοίπους, κατεβαίνουν σε απεργία οι αυτοκινητιστές, οι τροchioδρομικοί, οι εργάτες ηλεκτρισμού και οι σιδηροδρομικοί

βορείου Ελλάδος. Η κυβέρνηση επιστρατεύει τροχιοδρομικούς και σιδηροδρομικούς. Ξεκινούν απεργία και οι λιμενεργάτες. Στις 9 Μαΐου, η πόλη αρχίζει να έρχεται υπό των έλεγχω των εργατών.

Οι καμπάνες στις συνοικίες χτυπάνε καλώντας στις πορείες. Οι εργαζόμενοι όλων των κλάδων ενώνονται στον αγώνα. Οι έμποροι σε ένδειξη αλληλεγγύης κλείνουν τα μαγαζιά τους.

Οι απεργοί υπολογίζονται περίπου στους 50.000. Όλος ο λαός της Θεσσαλονίκης ξεχύνεται στους δρόμους φωνάζοντας συνθήματα όπως “Αίσχος στους δολοφόνους”, “κάτω ο Ντάκος”, “Κάτω η κυβέρνηση”. Στην πορεία ενώνονται όλο και περισσότεροι εργάτες όπως και φοιτητές.

Η αστυνομία με ένα προμελετημένο χτύπημα επιτίθεται με σφαίρες με αποτέλεσμα αρκετούς τραυματίες και έναν νεκρό. Λίγο αργότερα, οι χωροφύλακες σκοτώνουν τον οδηγό Τάσο Τούση. Οι διαδηλωτές παίρνουν το πτώμα, το ακουμπάνε σε μια πόρτα και συνεχίζουν την πορεία παρά τους πυροβολισμούς. Οι οδομαχίες αυξάνονται όσο περνάει η ώρα. Στις γειτονίες μαντήλια με αίμα γίνονται σημαίες...

Οι διαδηλωτές πέφτουν στην παγίδα όπλων, πολυβόλων, θωρακισμένων αυτοκινήτων. Οι δρόμοι πλημμυρίζουν αίμα... οι συγκρούσεις κρατάνε 4 ώρες με απολογισμό 12 νεκρούς, 32 βαριά και 250 ελαφρά τραυματισμένους. Ο γενικός διοικητής βλέποντας την σοβαρότητα της κατάστασης δίνει εντολή να κλειστεί η χωροφυλακή στα τμήματα και της αφαιρεί κάθε εξουσία από το απόγευμα της 9^{ης} Μάη.

Μετά τη σύγκρουση, οι διαδηλωτές σκορπίζουν στις γειτονιές , όπου και είναι πλέον κύριοι των συνοικιών τους και ζητωκραυγάζουν υπέρ του στρατού, ο οποίος όχι μόνο δεν τους κτυπάει αλλά σε αρκετές περιπτώσεις ενώνεται με τους διαδηλωτές. Ο στρατός αναλαμβάνει επικεφαλής και ο στρατηγός Ζέππος απαγορεύει τις διαδηλώσεις. Παρά την απαγόρευση, οι διαδηλωτές συγκεντρώνονται αυθόρμητα στους δρόμους. Οι διαδηλώσεις συνεχίζονται μέχρι αργά το βράδυ. 10.000 εργάτες κυριαρχούν παντού. Η χωροφυλακή έχει κρυφτεί και ο στρατός δεν χτυπάει παρόλο που προκαλείται από ρουφιάνους. Εκείνη τη μέρα καθώς και τη νύχτα της 9^{ης} προς 10 Μαΐου δεν υπάρχει καμία επίσημη εξουσία στη Θεσσαλονίκη. Η πόλη είναι υπό τον έλεγχο των εργατών, οι οποίοι μέσω των τοπικών και σωματειακών τους επιτροπών εκλέγουν την Κεντρική Απεργιακή Επιτροπή που αποτελείται από 40 άτομα και είναι αυτή που διαπραγματεύεται με τον στρατηγό Ζέππο και όποιον άλλο. Τις ώρες

εκείνες ούτε ο διοικητής, ούτε ο Ντάκος μπορούσαν να κάνουν κάτι. Ακριβώς εδώ βρισκόταν και η αδυναμία του κινήματος. Κανείς δεν περίμενε ότι θα μπορούσε στη δεύτερη μεγαλύτερη πόλη να καταλυθεί το αστικό κράτος και στη συνέχεια σε Μακεδονία και Θράκη. Αυτή η διστακτικότητα, όπως και το γεγονός ότι η συνδικαλιστική και κομματική ηγεσία είχαν ανοίξει γέφυρες με τους φιλελεύθερους και έβλεπαν την κατάσταση να ξεφεύγει από την καθοδήγηση τους, οδήγησαν την κυβέρνηση σε τέτοια θέση ώστε να διεκδικήσει και πάλι την εξουσία της.

Η κυβέρνηση στέλνει λοιπόν στόλο για να ενισχύσει το πεζικό καθώς και στρατό από το νότο. Βέβαια χρειάζεται χρόνο.

Εν τω μεταξύ στις 10 Μαΐου, γίνεται η κηδεία των θυμάτων με τη συμμετοχή 150.000 κόσμου. Μετά τη ταφή οι διαδηλωτές προχωρούν στην οδό Εθνικής Αμύνης και περνούν μπροστά από την Γενική Ασφάλεια, όπου τραγουδούν τη διεθνή και το πένθιμο εμβατήριο: “Πέσατε θύματα αδέρφια εσείς/ σ’άνιση μάχη κι αγώνα/ ζωή λευτεριά και τιμή του λαού/ γυρεύοντας βρήκατε μνήμα./ Συχνά σε υγρές σκοτεινές φυλακές/ (...)/ Θεριεύει ο γίγαντας τώρα λαός/ και σπάζει δεσμά και αλυσίδες/ Αιώνια η μνήμη σας αδελφοί/ στον τίμιο που πέσατε αγώνα.”

Την ίδια ώρα ο σωματάρχης που συζητάει με την Κεντρική Απεργιακή Επιτροπή απλώς καθυστερεί μέχρι να έρθουν οι ενισχύσεις. Ισχυρίζεται ότι δεν είναι αυτός υπεύθυνος για τα όσα απαιτούν. Η απεργιακή επιτροπή δεν ξέρει τι να κάνει και έτσι χάνει πολύτιμο χρόνο που της στερεί την οργάνωση της. Όλα όσα γνώριζαν, είτε από τις φυλακές και τις εξορίες είτε από τις μάχες στο δρόμο είτε από τις οργανώσεις όπως πολιτοφυλακές, εξοπλισμός των εργατών, κάλεσμα στους υπόλοιπους εργάτες της Μακεδονίας και Θράκης, δεν πραγματοποιήθηκαν. Μόνο στις 10 του μηνός αποφασίστηκε να δημιουργηθεί η Απεργιακή Επιτροπή Φρουράς Λαού, η οποία δεν πρόλαβε να λειτουργήσει ποτέ.

Την ώρα που τελειώνει η κηδεία έχουν φτάσει στο Θερμαϊκό τέσσερα αντιτορπιλικά και ο Μεταξάς στέλνει στρατό από τη Λάρισα και τη νότια Ελλάδα. Η επιτροπή επισκέπτεται τον Ζέππο, ο οποίος αρνείται να τους μιλήσει και δεν απελευθερώνει τους κρατούμενους όπως είχε υποσχεθεί. Το ίδιο βράδυ σαλπικτές του στρατού ανακοινώνουν ότι απαγορεύεται η κυκλοφορία και θα συλλαμβάνεται όποιος παρακούει.

Παρολ’ αυτά οργανώνεται πορεία νέων η οποία κινείται προς τα αντιτορπιλικά με την παρουσία 40.000 κόσμου, αλλά τους

απαγορεύεται να μιλήσουν στους ναύτες με το πρόσχημα ότι λείπει ο αρχηγός της μοίρας. Γίνεται σύσκεψη των κομμάτων με πρωτοβουλία της επιτροπής, η οποία θα προσπαθήσει για τα αιτήματα του λαού. Οι φιλελεύθεροι, όπως και άλλα κόμματα ισχυρίζονται ότι δεν μπορούν να θέσουν θέμα παραίτησης της κυβέρνησης. Η επιτροπή ζητάει από τον Ζεππο άδεια για συλλαλητήριο. Αυτός αρνείται και σκληραίνει τη στάση του. Ο Μεταξάς από την Αθηνά ρίχνει το φταίξιμο στους απεργούς. Αυτή είναι και η αρχή του τέλους...

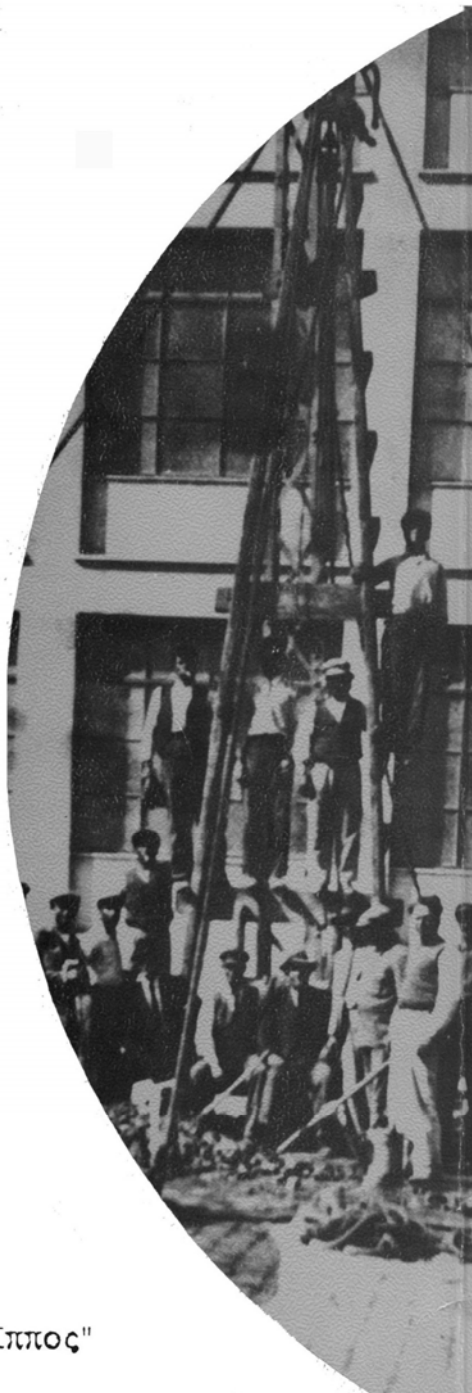
Εδώ αξίζει να αναφερθούμε και στο ρόλο του κομμουνιστικού κόμματος, το οποίο είχε αλλάξει την πολιτική του από την 4^η ολομέλεια του 1934 και μετά το 7^ο συνέδριο της διεθνούς. Είναι υπέρ του Παλλαϊκού Μετώπου που θα οδηγήσει σε μια άλλη δημοκρατία, ένα ενδιάμεσο στάδιο προς τον κομμουνισμό. Μετά την άνοδο του Χίτλερ είχε κάνει στροφή και πλέον από εκεί που αποκαλούσε κάθε διαφωνούντα, σοσιαλιστή κ.α σαν φασίστες, άλλαξε τελείως και δεν είχε κανένα πρόβλημα να κάνει υποχωρήσεις και σχέσεις ακόμα και με τους φιλελεύθερους, αρκεί να δήλωναν αντιφασίστες. Γι' αυτό το λόγο ακόμα και αν οι εργάτες βρίσκονται σε εξέγερση προτιμά να την καλμάρει παρά να την παροτρύνει, μη θέλοντας να χαλάσει τις σχέσεις του με τους φιλελεύθερους. Αποφεύγει τις αναφορές στην Κεντρική Απεργιακή Επιτροπή, την οποία αναφέρει ως Επιτροπή Λαού και την οποία τα καθοδηγητικά όργανα του κόμματος παραλείπουν στις αναφορές τους στον τύπο.

Η απαγόρευση συνεχίζει να υφίσταται, δίνονται κάποιες ψευτολύσεις στα εργασιακά, η αστυνομία αναλαμβάνει πάλι τα καθήκοντα της, αρκετά προσεκτική και μαζεμένη για αρκετό καιρό και στις 11 του Μάη αρχίζουν οι συλλήψεις των μελών της επιτροπής καθώς και των κλαδικών απεργιακών επιτροπών. Οι κρατούμενοι περνάνε από τα τμήματα, όπου αφού ξυλοκοποούνται άγρια στέλνονται σε άγνωστη κατεύθυνση.

Στις 12 Μαΐου, έχουν επικρατήσει και πάλι οι δυνάμεις του κράτους. Σε όλη την πόλη κυκλοφορούν περιπολίες στρατού και χωροφυλακής. Ο σωματάρχης αναγγέλλει ότι “η τάξις απεκαταστάθη και ο λαός δύναται ήσυχος να επιδοθεί εις τα έργα του”. Ο τρόμος πλέον σκεπάζει τη Θεσσαλονίκη...

«Μισώ και πολεμάω
όχι τον καπιταλιστή σαν
άτομο, αλλά το σύστημα
που του δίνει τα προνομία
του. Η μεγαλύτερη μου
επιθυμία θα ήταν να
μ π ο ρ έ σ ο υ ν ν α
αναγνωρίσουν οι εργάτες
ποιοι είναι οι φίλοι τους
και ποιοι οι εχθροί τους».

Τζωρτζ Ένγκελ
Σικάγο 1886

Αναρχική Ομάδα "Δυσήνιος Ιππος"